

neutralitate și angajarea în conflict³. Îndeosebi, reprezentanții diplomați ai Puterilor Centrale încercau prin diferite mijloace de persuasiune, să influențeze pe regele Ferdinand, amintindu-i, cu fiecare ocazie, originea germană și apartenența la Casa de Hohenzollern⁴.

Socotit - în mod exagerat - un filogerman incorigibil, Suveranul „era pentru cei mai mulți un necunoscut și un neînțeles în seamă, pentru căjiva o taină, aproape pentru nimeni o siguranță”⁵. Persoanele din anturajul său amintesc despre pronunțata modestie și timiditate excesivă care-l caracterizau⁶. Puțin comunicativ și solitar, Ferdinand I știa să fie afabil și atrăgător, chiar curtenitor, disprețuind însă pe cei care căutau să-i câștige favorurile măgulindu-l.

Convins la începutul războiului de invincibilitatea trupelor germane, Suveranul nu ezită de a-i mărturisi lui Ion Gh. Duca, încă din octombrie 1914, poziția sa: „dacă țara crede că interesul ei îi dictează să meargă împotriva Puterilor Centrale, nu în mine va găsi o piedică la realizarea idealului ei național”⁷. De altfel, Monarhul avea să dovedească o remarcabilă abilitate în raporturile cu reprezentanții diplomați austro-ungar și german de la București, afirmând intenția sa de a menține neutralitatea⁸.

³ Vezi Constantin Kirilescu, *Istoria războiului pentru întregirea României. 1916 - 1919*, vol. I, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989, p. 111 - 198; Ion Bulei, *Arcul așteptării. 1914 - 1915 - 1916*, Editura Eminescu, București, *passim*; Ema Nastovici, *România și Puterile Centrale în anii 1914 - 1916*. Editura Politică, București, 1979, *passim*.

⁴ *Regele Ferdinand I. Amintiri de la cei ce L-au apropiat*, București, f. a., p. 383 - 384.

⁵ N. Iorga, *Istoria Românilor*, vol. X, București, 1939, p. 352.

⁶ Idem, *Regele Ferdinand*, Editura Porțile Orientului, Iași, 1996, p. 34 - 36; Ion Gh. Duca, *Memorii*, vol. I, Editura Express, București, 1992, p. 135 - 140; Constantin Argetoianu, *Pentru cei de mâine. Amintiri din vremea celor de ieri*, Editura Humanitas, București, 1992, vol. III, p. 112 - 114; Maria, Regina României, *Povestea vieții mele*, vol. III, Editura Moldova, Iași, 1991, *passim*.

⁷ Ion Gh. Duca, *op. cit.*, vol. I, p. 129.

⁸ Vezi *1918 la Români*, vol. II, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, doc. nr. 252, p. 836; *România în timpul Primului Război Mondial. Mărturiile documente*, vol. I, Editura Militară, București, 1996, p. 52.

REGELE FERDINAND I AL ROMÂNIEI ȘI RĂZBOIUL PENTRU ÎNTREGIREA NAȚIONALĂ (1916 - 1918)

Sorin Damean

Diversele aspecte politice și militare privind participarea României la Primul Război Mondial s-au bucurat de o atenție deosebită din partea literaturii de specialitate. Cu toate acestea, contribuția regelui Ferdinand I și a familiei regale nu a fost încă suficient pusă în valoare¹. Existența unui bogat material informativ - lucrări memorialistice, documente diplomatice străine, presa vremii ș. a. - poate oferi o imagine mai amplă asupra problematicii aflată în atenția noastră.

Urcat pe Tron la 28 septembrie / 11 octombrie 1914, în împrejurări cu totul deosebite pentru destinul societății românești, regele Ferdinand I promitea, la depunerea jurământului, că va fi un bun român². Deși contemporanii săi îl considerau lipsit de voință și inițiativă, avea să dovedească o înfinită răbdare și perseverență în depășirea numeroaselor obstacole, asumându-și întreaga responsabilitate ce-i revenea în calitate de Suveran constituțional.

Anii 1914 - 1916 fuseseră marcați atât de frământările opiniei publice și ale cercurilor politice de la București privind posibilitatea realizării unității naționale, cât și de eforturile considerabile depuse de taberele beligerante pentru a determina ieșirea României din starea de

¹ Inițiative notabile sunt lucrările lui Ioan Scurtu, *Regele Ferdinand*, Editura Garamond, București, f. a., și D. Suciuc, *Monarhia și făurirea României Mari. 1866 - 1918*, Editura Albatros, București, 1997.

² *Cuvântări de Ferdinand I. Regele României. 1889 - 1922*, București, 1922, p. 6.